

Afgiftsregler tvinger ny, teknisk løsning frem

Af Sanne Wittrup, fredag 17. nov 2006 kl. 10:00

Stigende naturgaspriser og et liberaliseret elmarked skaber behov for optimeringer af driften på de mindre gasfyrede kraft-varme-værker. En løsning kan være at integrere en varmepumpe i anlægget – som beskrevet ovenfor – men afgiftsregler gør det til en dårlig forretning at lade pumpen køre på strøm. Derfor har Teknologisk Institut udviklet en model, hvor varmepumpen drives direkte af gasmotorens drivaksel for at få økonomi i projektet.

Tidligere blev strøm fra alle decentrale kraft-varme-værker afregnet til en god pris og havde fortrinsret på markedet, fordi man prioriterede samproduktion af el og varme. I dag skal de større værker sælge deres elproduktion til markedsprisen på det frie elmarked. Men da værkerne skal levere varme til forbrugerne, producere de også strøm, når elprisen er lav. Det er en dårlig forretning, og da naturgasprisen samtidig stiger, kikker værkerne sig nu om efter tiltag, der kan effektivisere varmeproduktionen.

Værkerne kan f.eks. etablere ekstra kedler, hvor man kun producerer varme. Eller de kan bruge den billige strøm til at lave varme med via en elpatron eller en varmepumpe. Det blev der åbnet op for med en lov fra 2005, fordi man gerne vil kunne nyttiggøre overskydende vindmøllestrøm.

En varmepumpe er klart det mest energioekonomisk fornuftige, idet den producerer omkring tre kWh varme hver gang man fyrer én kWh el ind. Problemet er bare, at værkerne skal slukke helt for strømproduktionen, hvis de ikke vil betale fuld afgift for den strøm, de bruger til varme. Det vil sige, at værket ikke kan producere strøm til sin egen varmepumpe, og at værket iøvrigt – hvis de slukker – straffes med en varmepumpe, fordi den (formindskede) elafgift i praksis afregnes efter varme-outputtet. Det vil sige, at varmepumpen skal betale tre gange så meget i afgift pr. brugt kWh som elpatronen, og det gør, at regnskabet ikke hænger sammen for en eldrevet varmepumpe.

Teknologisk Institut – og andre – arbejder derfor med modeller, hvor pumpen drives af motorens aksel. Det er god løsning rent selskabsøkonomisk, men en samfundsøkonomisk dårligere løsning.

Derfor mener civilingeniør Morten Blarke fra Aalborg Universitet, at reglerne må ændres. Han arbejder med større varmepumpers indpasning i elsystemet:

»Lovgivningen vil gerne åbne op for anvendelse af mere vedvarende energi i elsystemet – uden at ødelægge kraft-varme-systemet, og det er fint nok. Men vi risikerer, at der nu bliver etableret en del af disse varmepumpeløsninger, som samfundsøkonomisk er dårlige og ikke hjælper med til at indpasse mere vedvarende energi i elsystemet,« siger han og foreslår, at man giver afgiftslettelser til en begrænset mængde el til varmeproduktion fra varmepumper. Ifølge hans egne beregninger vil 10 procent af den egenproducerede strøm være et velegnet niveau.